

не была рыгала отдавнашны врѣмена до 40 лѣто по Христа, а пакъ голѣми-ти Американскы волкани всяко столѣтіе пламвать по еднажъ. Прѣди да подкачать волкани-ти да рыгать обыкновенено сж чюе подъ земж-тж нѣчто да бухти като отъ грѣмотевицж, усѣща ся да ся трясе земя-та, на послѣ земе да блыка лава изъ кратера на горѣ до връха, и подырѣ малко пакъ ся слѣга, а това прави голѣмъ шумъ. При това по нѣкога ся распукижть стѣны-ты на волкана, а прѣзь пукотины-ты потече лава като огненна рѣка; по нѣкога пакъ, кога-то лава-та ся издвигне дорн до връха на кратера, разлѣе ся на долѣ по полянж-тж. Слѣдъ това види ся изъ кратера голѣмъ огненъ стлѣбъ, кой-то отдалечь ся гляда като да црѣчи на горѣ врѣла вода. Нажежена-та лава съ камѣние-ти много пжти достига до 1200 метра високо, па кога пада на земж-тж, види ся, ноцѣ, като да вали огнь отъ небе-то, а отъ могылж-тж ся спуца цѣла огненна рѣка отъ лавж, надъ кож-то ся вѣе гжсть дымъ отъ жюпелнж и хлорнж киселины. Тая огнена рѣка по нѣкога быва глѣбока до 10 метра, наширѣ ся разлива до еднж милж, и надлѣжъ до 30 милы. Испрѣво лава-та тече брѣзо, нѣ наскоро изстыне та тогава за единъ чясъ едва нѣколко стѣпки ся помжкне. Лава-та кога стои нѣколко врѣмя на едно мѣсто, хваща отгорѣ си каменитж корж, а извжтрѣ за много години остая горяща и течна.

Откакъ изрыгне волканъ-ть лавж и угасне огненый стлѣбъ, излиза изъ кратера черенъ дымъ та ся разстила надъ кратера и прави гжсть облакъ, изъ кой-то падать по ребра-та на планинж-тж ситни камѣние, наречени *рапилли*, а легкѣ и тъменъ пепель лѣти на около, нѣкога до сто милы на далечь. Обыкновенено пепель-ть лѣти и ся сипе рядомъ нѣколко дни, а слѣдъ ягкы волканскы рыганія цѣлый въздухъ быва така напълненъ съ тъмно-бѣлѣзникавъ пепель, что-то цѣлы области всрѣдъ ясны дни стоятъ замотаны въ тъмнж мъглж. Силны-ты водны пары, что излизать заедно съ дыма, правять надъ устіе-то на волкана гжсты черны облацы, изъ кои-то ся стрѣлать свѣткавицы съ грѣмотевицы; изъ облацы-ты ся изливать силни порое, кои-то размѣсени съ пепель, по нѣкога заливать и потопявать цѣлы области. Всякога, кога силно извръгать огнемѣтны-ты планины, най-сѣтнѣ оледія-та ся свръшва съ извѣтрѣніе на